

Číslo 4 z 6, 2008

OBSAH

Strana 1-2:

Stav projektu

Den bez elektřiny udělal výuku zábavnou

Strana 3:

Praktický příklad z České republiky

Hledání nových způsobů aplikace nástrojů AL

Strana 4:

Evropská Komise ocenila AL projekt

Více informací

Stav projektu

Kirsten Dyhr-Mikkelsen, NEE

Náš projekt Active Learning se nyní úspěšně posunul do fáze implementace, během které budou děti monitorovat spotřebu elektrické energie a vyzkouší si další zábavné činnosti v rámci aktivního způsobu výuky.

Některé děti se potýkaly s problémy při získávání přístupu ke školnímu elektroměru, což ovšem nijak nesnížilo jejich nadšení pro úspory energií.

Partneři projektu oznamují, že učitelé na Champion školách aplikovali činnosti Active Learningu mnoha kreativními způsoby. Bude velmi zajímavé se na konci projektu podělit o tyto zkušenosti se všemi školami Champion.

Soutěž pro školy Champion

Mezinárodní soutěž mezi Champion školami Active Learningu byla odstartována v lednu.

Úkolem všech soutěžících je vytvořit "koláž" na téma, co projekt Active Learning pro žáky znamenal. Tím mohou být činnosti, které v rámci projektu prováděli a způsob, jakým pracovali s Active Learning nástroji a/nebo jak obecně nahlízejí na

obnovitelnou energii, energetickou úspornost nebo na jiné související otázky.

Koláž může obsahovat kresby, fotografie, schémata, obrázky z časopisů nebo cokoliv, co žáci preferují. Limitem je pouze jejich představivost!

Termín pro předložení soutěžních příspěvků je 30. duben 2008, vítěz bude oznámen koncem května 2008.

1. cenou bude stavebnice "LEGO Renewable Energy Activity Pack". Oceněno bude rovněž 2. a 3. místo.

Více detailů můžete nalézt na stránkách AL:

www.teachers4energy.eu

Uznání EU

Během ceremoniálu udílení cen "Sustainable Energy Europe Award" konajícího se v rámci 2. ročníku Evropského Týdne Udržitelné Energie (European Sustainable Energy week) v lednu 2008 vyhrál Innoterm Energetics z Maďarska v kategorii Propagace, Komunikace a Vzdělávání s projektem AL. Innoterm a výheci dalších kategorií byli oceněni za svou výjimečnou práci na využití obnovitelných zdrojů energie a metodách energetické úspornosti.

Gratulujeme!

Školní výuka za světla svíček a energetické audity ve Finsku

Suvi Salmela a Irmeli Mikkonen, Motiva Oy

„Den bez elektřiny“ udělal výuku zábavnou

Žáci v 11ti finských pilotních školách sledují využívání energie od září 2007. Ve stejnou dobu děti prováděly jako součást projektu AL cvičení a výzkum související s energií. Během probíhajícího školního roku se školy pokoušejí dosáhnout hmatatelných úspor za doprovodu rozšiřování vědomostí žáků o energiích.

"Strážci světla" vnesli do učení více vzruchu

Jedna z finských pilotních škol je Mustamäki School s více než sto žáky, sídlící v Halikko v jihozápadním Finsku. Učitelka Kaisa Katava říká, že v rámci projektu byla již prováděna široká škála rozličných zábavných činností.

- Nejdříve jsme k tématu energií přistoupili prostřednictvím tématického Dne změn klimatu. v říjnu jsme zorganizovali Týden "Hlídačů světla", kdy děti kontrolovaly osvětlení a nepotřebná světla s nadšením vypínaly. Toto chování se stalo dobrým zvykem a postupně ho převzali i učitelé, pochvaluje si Kaisa.

Výukou praktických činností k hlubšímu pochopení

Začátkem prosince (část roku s nejkratšími a nejtemnějšími dny ve Finsku) jsme v naší škole strávili jeden den bez elektřiny. Děti měly výtvarnou výchovu a ve třídách si za světla svíček hrály. Byly z toho u vytržení a nám všem tento den dokázal, jak moc jsme na elektřině závislí.

Kaisa říká, že pro učitele bylo obtížnější zvyknout si na nepoužívání elektřiny, než pro jejich žáky. Mnozí například plánovali přehrávat hudbu z CD. Pokud se tak stalo, byly ovšem děti velmi neústupné a kantory na jejich chyby okamžitě upozorňovaly.

Na jaře se den bez elektrického proudu uskuteční opět, tentokrát bude jeho provedení ještě důslednější. Kupříkladu teplý oběd se nebude standardně vařit v kuchyni, místo toho budeme venku grilovat párky.

Na mém vlastním jednání záleží!

Základní škola Lauttasaari Helsinkách již má jako tzv. "Eco – school" zkušenosti s výukou environmentální problematiky. Tématem školního environmentálního programu pro rok 2007 byly úspory energie a AL přinesl zajímavou nadstavbu a širokou škálu nových praktik ve výuce energetické problematiky. Lauttasaari zavedla AL jako jedna z pilotních škol, týká se všech žáků školy, jejichž počet přesahuje 500.

Tiina Kilpeläinen je vyučující odpovědná za školní environmentální program a rovněž uznávaná lektorka environmentalismu na helsinském městském odboru školství. Její přístup k AL a pozornost vůči energiím a životnímu prostředí znamenaly průlom v aktivní výuce s činnostmi AL.

Energetický audit odhalil nedostatky

Dalším krokem byl zevrubný průzkum budovy školy s cílem nalézt příležitosti zlepšení efektivity nakládání s energií.

Školní budova byla uvedena do provozu v roce 1954 a od té doby nedošlo k žádné zásadní rekonstrukci. Žáci provedli

"audit" pochůzkou po škole společně s učiteli a školníkem.

Objevili plýtvání energií například zde: detektory pohybu ve školní chodbě byly špatně nastaveny – světla svítala i během noci; teploty ve třídách byly zbytečně vysoké; okna byla neustále otevřena; vstupní dveře zůstávaly často otevřené, což ochlazovalo školní foyer; kopírka byla zapnutá během noci; elektrická zařízení zůstávala ve stand-by módu; ve sprchách se plýtvalo s vodou; mrazničky byly plné ledu a v jídelně se plýtvalo s potravinami.

Budoucí obhájci životního prostředí a spotřeby energií

Okamžitě došlo k nápravě výše zmíněných nedostatků a situace se zlepšila. Žáci zapojení do AL aktivit si to vzali za svou největší prioritu a stejně postupovali i ve svých domovech, když své rodiny aktivně poučovali o energetické úspornosti.

Příkladem je devítiletá dívka, která odmítla nápad rodičů strávit podzimní prázdniny ve Španělsku. Její argument vzniku velkého množství CO₂ z letecké cesty tam byl přijat a rodina zůstala ve Finsku.

AL poskytuje všestranné nástroje pro výuku o energiích a ZŠ Lauttasaari ool využila nástroje AL také v nedávno zahájeném projektu "European Comenius project".

Srdce bylo v materiálech projektu klíčem otvírajícím dětskou mysl energetickým úsporám . Na mém vlastním jednání záleží!

Zkušenost s Active Learning v ČR – praktický příklad

Tereza Vošahlíková, Civic inspiration & Andrea Hlavová, SEVEN

Pražská nevládní organizace "Občanská inspirace" vstoupila do projektu Active learning organizovaného v ČR SEVEN, Střediskem pro efektivní využívání energie jako jediná nevládní organizace mezi všemi zúčastněnými subjekty (gymnázii). Nedávná zkušenost ukazuje pozitivní efekt jak na děti, tak i na vyučující, kteří project podporují.

Od září 2007 Občanská inspirace organizuje jednu hodinu týdně AL jako volnočasovou aktivitu. I když se časový rozsah může jevit příliš malý, projekt funguje. Širší věkové rozpětí dětí napomáhá zapojit je do aktivit AL všechny.

Například během měření spotřeby energie v prostorách Občanské inspirace mohou malé děti sledovat termometr, kdežto starší zaznamenávají a zapisují aktuální úroveň spotřeby.

Jiný příklad ukazuje pozitivní příležitost v účasti na neformální výuce. Malé děti vyjadřují své představy a nápady obrázky, zatímco ty větší je zaznamenávají písmem. Výsledek takové činnosti je velice zajímavý – "pestrobarevné" nápady, srozumitelné a atraktivní pro všechny účastníky.

Další z účastníků projektu, Gymnázium Jana Wericha v Praze, také zvolil nestandardní způsob implementace metod Active learningu.

Školní koordinátorka projektu, slečna Květová, připravila a organizovala jednodenní program, kde se všech 682 studentů účastnilo různých workshopů rozdělených podle věku a zájmů. Všichni učitelé pomáhali s organizací workshopů. Jak řekla sl. Květová, toto byla největší obtíž – přesvědčit všechny kantory učit jinak. Po nabyté zkušenosti z projektového dne byli ovšem učitelé nadšení a hodlají v podobných aktivitách pokračovat.

Největším uznáním práce sl. Květové bylo nadšení dětí při stavbě energeticky úsporného domu nebo nových dopravních prostředků.

Hledání nových způsobů aplikace nástrojů AL

G. Wisniewski, EC-BREC IEO

Inspirováni článkem "Je naše povinnost učit o problematice energií" z AL Newsletter č. 3, se dva učitelé varšavského Gymnázia no. 123 rozhodli najít nové způsoby aplikování nástrojů Active Learningu.

Záměrem bylo vyhnout se užívání aktivit Active Learningu výhradně v rámci vědecky orientovaných předmětů jako jsou fyzika nebo chemie.

Monika Samczuk a Tomasz Remiszewski, kteří oba vyučují v experimentální dvojjazyčné třídě, zjistili, že aktivity Active Learning jsou ideálními pomůckami k naplnění výukových osnov. Spojili své síly a vyučovali angličtinu a vědecké předměty simultánně. Využili skutečnosti, že nástroje Active Learningu jsou k dispozici jak v polštině, tak i angličtině a to jim ulehčilo jejich aplikaci při využití obou řečí. Tato koncepce byla úspěšná.

Studenti toužící po studiu cizího jazyka si kombinaci obou předmětů velmi pochvalovali. Jejich přístup reflektovaly i na konci školního roku prezentované výsledky práce. Prezentace byly nejenom naučné a vtipné, ukázaly i zájem studentů o energetickou problematiku.

Také další učitelé ve Varšavě těží z nástrojů Active Learningu. Způsoby, jakými jsou tyto nástroje uvedeny do praxe jsou překvapující!

Kreativita učitelů pomáhá stejně jako vynalézavost dětí naplňovat specifické potřeby jednotlivých škol, ale i cíle národních osnov.

Uznání Evropské Komise projektu AL

Miklós Fráter, Innoterm

29. 1. 2008 obdrželo šest vítězných projektů (mezi nimi AL reprezentovaný Innoterm Energetics, Maďarsko) ze čtyř členských států EU trofej během ceremoniálu "Sustainable Energy Europe Award" konajícího se v rámci 2. ročníku Evropského Týdne Udržitelné Energie (EUSEW). Iniciativa Evropské komise si dává za cíl zvýšit povědomí veřejnosti o využití udržitelných zdrojů energie a energetické efektivity. Vítězové byli oceněni za svou výjimečnou práci. Evropská Komise již podruhé ocenila výjimečné energetické projekty řízené místními samosprávami, vládními agenturami, soukromými společnostmi a asociacemi.

Vítězové byli určeni nezávislou komisí, která zahrnovala zástupce klíčových energetických společností na úrovni regionální, národní i celoevropské, vybrané z více než 240 navrhovaných. Projekt Active Learning zastupovaný Innoterm Energetics, vyhrál kategorii "Promotion, Communication, and Education".

Více detailů naleznete na EUSEW 2008 webových stránkách www.eusew.eu.

Více informací si můžete vyžádat od partnera projektu pro Českou republiku:

Česká republika

SEVEn, Středisko pro efektivní využívání energie, o.p.s.,
www.svn.cz

Kontaktní osoby Juraj Krivosík, juraj.krivosik@svn.cz,
+420 224 252 115

Andrea Hlavová, andrea.hlavova@svn.cz

Společnost Osram spol. s.r.o. poskytla ceny pro zúčastněné školy.

Společný seminář pro učitele vznikl za podpory České energetické agentury a byl zorganizován ve spolupráci se sdružením Občanská inspirace.

Koordinátor projektu :

Norsk Enok og Energi AS/Norwegian Energy Efficiency
www.nee.no

Další národní partneři projektu Active Learning pocházejí z těchto zemí:

Belgie, Bulharsko, Finsko, Francie, Řecko, Maďarsko, Itálie, Litva, Norsko, Polsko, Švédsko a Velká Británie.

Intelligent Energy Europe

Veškerá zodpovědnost za informace podané v tomto článku je na autorech. Informace nemusejí vyjadřovat názor Evropských komunit. Evropská komise není odpovědná za způsob použití zde uvedených informací.

www.teachers4energy.eu